

MEMÒRIA DEL SERVEI D'INFORMACIÓ I ASSESSORAMENT JURÍDIC EN ESTRANGERIA

**VIC
2024**

QUI SOM

L'Associació d'Ajuda Mútua d'Immigrants a Catalunya (AMIC-UGT) som una entitat sense ànim de lucre fundada l'any 1993 al si de la Unió General de Treballadors i Treballadores de Catalunya, amb l'objectiu d'abordar la integració social, laboral i política de les persones immigrades.

Les nostres accions les portem a terme amb la perspectiva de contribuir a la construcció d'una societat cada vegada més diversa, on es respectin les diferències individuals i culturals en el marc de valors democràtics, i amb una sensibilitat especial pel respecte dels drets dels treballadors i les treballadores, amb independència del seu origen.

ELS NOSTRES OBJECTIUS

Aquests són els objectius contemplats a l'Estatut d'AMIC-UGT:

- a. Donar suport en tot allò referit a les migracions.
 - Oferir un servei d'assessorament gratuït en matèria d'estrangeria tant per a les persones que arriben a casa nostra com per a les persones que volen marxar d'aquest país, donant-los recursos, informació acurada i pràctica amb tal de concretar el seu projecte migratori amb garanties.
 - Aportar a la societat continguts d'investigació a l'entorn dels treballadors estrangers.
- b. Donar suport a tècnics i professionals d'institucions, així com a entitats socials, sobre la situació documental de la població immigrada, l'acollida i el seu establiment a les ciutats.
 - Crear tallers i sessions formatives amb els continguts actualitzats de la Llei d'estrangeria i amb continguts específics del Reglament. També sobre les competències de les administracions relacionades amb la matèria.
- c. Afavorir el procés d'inserció i integració de la població migrant en el mercat de treball des d'una perspectiva sindical, fomentant la igualtat i la millora dels drets dels treballadors.
 - Realitzar projectes d'orientació sobre el marc legislatiu que regula les relacions laborals a l'Estat espanyol i a Catalunya, donant serveis d'atenció individual o a través de grups, de xerrades i sessions formatives, i a través de l'edició de materials sobre els seus drets i deures.
 - Oferir un servei de suport per al reconeixement de la formació acadèmica universitària

i no universitària del país d'origen, de l'experiència professional de les persones immigrades a Espanya per fomentar la igualtat d'oportunitats entre els treballadors estrangers i els autòctons.

- Oferir un nou servei de suport per al reconeixement de titulacions reconegudes a Espanya als nacionals que vulguin emigrar per treballar en un altre país de la Unió Europea.

d. Impulsar l'establiment de forma normalitzada plans d'acollida i de gestió de la diversitat a les empreses.

- Sensibilitzar i assessorar els delegats sindicals i agents per la igualtat, així com als empresaris i responsables de recursos humans sobre els beneficis que comporta per uns i per altres l'aplicació d'aquests plans. Elaborar materials de suport.

e. Contribuir en la construcció d'una societat intercultural on es respecti i es reconegui la diversitat (entesa en un sentit ampli), així com els elements comuns i compartits que garanteixin la interacció i el coneixement mutu entre els ciutadans, com a via per a reforçar el sentiment de pertinença que és un fonament de la cohesió.

- Crear projectes de mediació intercultural.
- Posar en marxa campanyes de sensibilització com ara: exposicions fotogràfiques, jornades, congressos i altres activitats que permetin generar la reflexió, la participació i diàleg entre els ciutadans.

f. Promocionar el coneixement i ús de la llengua catalana entre les persones no catalanoparlants.

- Fer campanyes i materials informatius sobre els recursos per a l'aprenentatge i els beneficis que comporta el coneixement del català.

- Informar des dels punts d'atenció d'AMIC, els usuaris i usuàries que no parlen aquesta llengua, sobre els recursos existents en la ciutat i d'altres on realitzar aquesta formació.

g. Contribuir a millorar la cohesió social i la convivència.

- Posar de manifest i lluitar contra tots aquells actes de contingut racista o xenòfob que posin en perill la convivència habitual entre els ciutadans i les ciutadanes.

- Fer denúncia social entre la xarxa de contactes d'AMIC i davant als mitjans de comunicació sobre aquests fets.

- Realitzar projectes per desmuntar rumors i estereotips entorn a la immigració (a través de tallers, campanyes a l'àmbit de l'empresa, entre altres).

INTRODUCCIÓ

Durant l'any 2024, el **servei d'assessorament jurídic en estrangeria** es va desenvolupar gràcies al suport de ***l'Ajuntament de Vic i de la Diputació de Barcelona***.

La finalitat d'aquest servei és oferir informació i assessorament especialitzat en estrangeria per facilitar l'autonomia personal, l'acollida i la integració de les persones estrangeres als municipis.

El Servei es presta en modalitat presencial, integral i de qualitat en tot allò relacionat amb l'estatus legal de la persona estrangera i la seva família, l'adquisició de la nacionalitat espanyola i el programa per al retorn voluntari.

Concretament, s'ofereix assessorament sobre:

- Obtenció de permisos de residència i treball
- Autorització per arrelament
- Renovacions de targetes de residència i residència i treball
- Modificacions de targetes de residència i residència i treball
- Reagrupament familiar
- Autorització de residència de menors a Espanya
- Adquisició de la targeta de familiar de comunitari
- Adquisició de la nacionalitat espanyola
- Autoritzacions inicials i autoritzacions de llarga durada/llarga durada -UE
- Retorn voluntari
- Informes d'arrelament, d'esforç d'integració i d'habitatge
- Consultes de caire civil relacionades amb la condició de persona estrangera, entre d'altres.

A tall d'exemple, alguns del serveis prestats en el marc de la col·laboració són:

- Informació/Orientació
- Revisió i/o lliurament de documentació
- Omplir sol·licitud i/o taxes
- Sol·licitar cita prèvia d'estrangeria via la web del ministeri
- Gestió telefònica
- Gestió telemàtica
- Cerca d'informació i recursos a la xarxa
- Consulta d'expedients davant l'administració competent
- Enviament correus electrònics
- Seguiment, entre d'altres.

En el present document es mostren les dades totals del treball realitzat amb el suport de totes dues institucions en el seu municipi durant l'any 2024. Aquesta informació permet conèixer el perfil de les persones usuàries (nacionalitat, sexe, origen, nivell d'estudis, situació legal, etc.), així com la tipologia de les consultes realitzades amb comparatives respecte als anys anteriors.

VALORACIÓ DEL SERVEI

La informació que es recull en cada assessorament personalitzat, ens permet obtenir una imatge global tant dels usuaris que sol·liciten els nostres serveis, com de la situació global de la població estrangera en el territori.

Si bé per tal de poder entendre aquesta imatge que ens proporciona, es necessària la seva contextualització.

En primer lloc destacar que, cada cop ens trobem amb problemàtiques personals més complexes, que requereixen de un estudi més detallat per al seu assessorament. És per aquest motiu que cada cop més ens trobem amb que les visites de 30 minuts resulten insuficients per a cobrir les preguntes i inquietuds amb que acudeixen els nostres usuaris.

Per tal de poder donar resposta a aquesta problemàtica, a l'oficina de Vic s'ha decidit reservar els últims 30 minuts del dia, per tal que aquest temps pugui ser absorbits per aquelles visites anteriors que puguin ser més extenses, ja sigui perquè la problemàtica personal del usuari és més complexa, perquè requereixen de un traductor o d'un professional que els acompanya (normalment de la mateixa entitat que fa la derivació al servei), o perquè l'usuari sol·licita el servei de presentació de l'expedient i la seva sol·licitud requereix d'un acurat estudi i preparació de la seva documentació.

Es per aquest motiu que d'entrada es podria observar una lleugera davallada de l'atenció d'usuaris, si ve es fruit de una proposta d'atenció més acurada a cada persona que sol·licita assessorament.

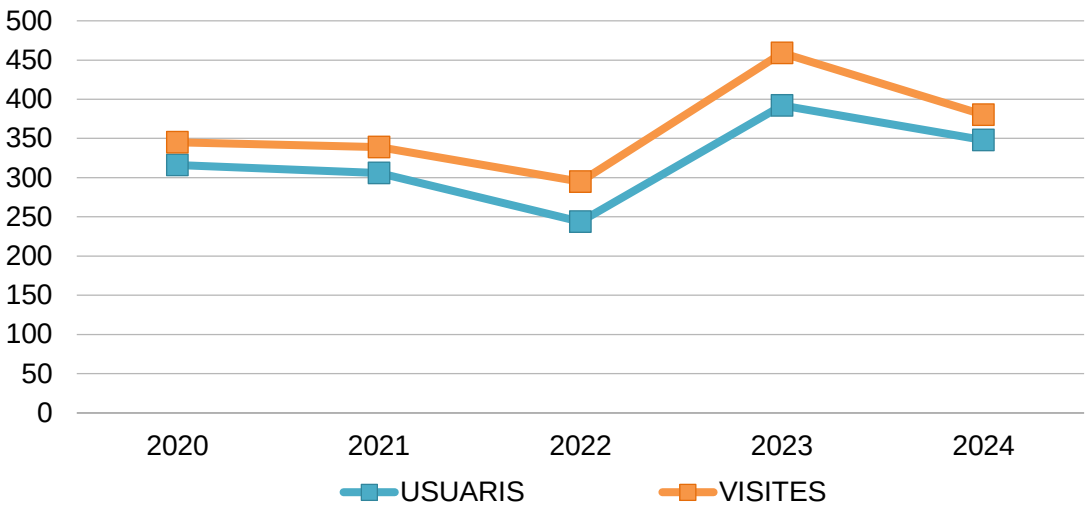
VISITES

380	visites realitzades	168	homes	44,2%
		212	dones	55,8%
1,09	visites per usuari del servei			

USUARIS

348	persones ateses a les oficines	155	homes	44,5%
		193	dones	55,5%

VISITES I USUARIS - COMPARATIVA ANYS ANTERIORS

CONSULTES

493

203 homes **41,2%**

290 dones **58,8%**

1,42 consultes per usuari

1,30 consultes per visita

TEMES DE CONSULTES

	%	HOMES	DONES	TOTAL
Circumst.excepc.: arrelament social	8,1%	18	22	40
Targetes comunitàries	4,3%	5	16	21
Renovacions autoritzacions	8,3%	31	10	41
Altres circumstàncies excepcionals	34,1%	63	105	168
Nacionalitat	22,3%	38	72	110
Reagrupament familiar	4,5%	19	3	22
Modificacions autoritzacions	2,0%	8	2	10
Autorització estudiants	2,6%	5	8	13
Altres	13,8%	16	52	68
		203	290	493

Un dels indicadors que ens proporciona una imatge important de la situació en que es troba la població que atenem, es el de les consultes realitzades. Si entrem a analitzar aquesta dada ens trobem com a les tres primers consultes les següents:

- 34,1% - Altres circumstàncies excepcionals
- 22,3% - Nacionalitat
- 13,8% - Altres

Aquesta complexitat en les consultes també queda reflectida a la tipologia de consulta, on podem observar que, les tres consultes més realitzades serien, en primer lloc amb un 34,1% consultes per "Altres circumstàncies excepcionals" on principalment s'engloben consultes d'arrelament familiar i arrelament formatiu (que detallarem a continuació) però també totes aquelles consultes d'autoritzacions per raons humanitàries o per ser víctimes de violència de gènere que cada cop ens trobem de forma més freqüent.

La tercera de les consultes més realitzades correspon a "altres", que representa un 13,8%, per tots aquells casos en que la situació personal es tant complexa, que no es pot recollir en una autorització concreta, i que comporta de un estudi exhaustiu posterior que permeti buscar aquelles vies que escapen dels supòsits previstos a la normativa, per poder donar resposta a la casuística concreta de les persones que atenem.

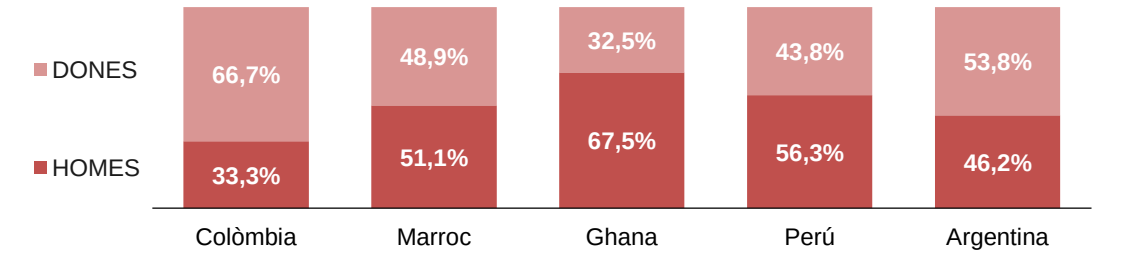
De forma conjunta aquests dos indicadors ascendeixen a un 47,9% de les visites realitzades, deixant patent el que s’anunciava inicialment, cada cop ens trobem amb problemàtiques personals més complexes.

En relació a l’arrelament formatiu, posar en evidència que es una de les consultes més recurrents.

Crear aquesta figura que es l’única que permet regularitzar-se als dos anys (abans de l’entrada del nou reglament d’estrangeria), sense haver de aconseguir una oferta laboral de forma inicial, ha donat un respir a molts dels usuaris que atenem. Tant per aquells que només porten dos anys a territori, evitant així haver d’esperar fins als 3 anys de permanència, com per aquells que ja fa anys que es troben a territori i no han aconseguit encara a algú que els vulgui contractar (o que pugui esperar tot el temps que comporta la tramitació de les autoritzacions per a fer la contractació).

ANYS D'ESTADA A CATALUNYA	%	HOMES	DONES	TOTAL
6 mesos o menys	7,5%	13	13	26
Menys d'un any	7,2%	11	14	25
De 1 any a 3 anys	22,1%	28	49	77
De 3 a 5 anys	13,5%	27	20	47
De 5 a 10 anys	23,9%	35	48	83
10 anys o més	24,7%	40	46	86
Nascut a Catalunya	1,1%	1	3	4
		155	193	348

DISTRIBUCIÓ DE LA NACIONALITAT PER SEXE

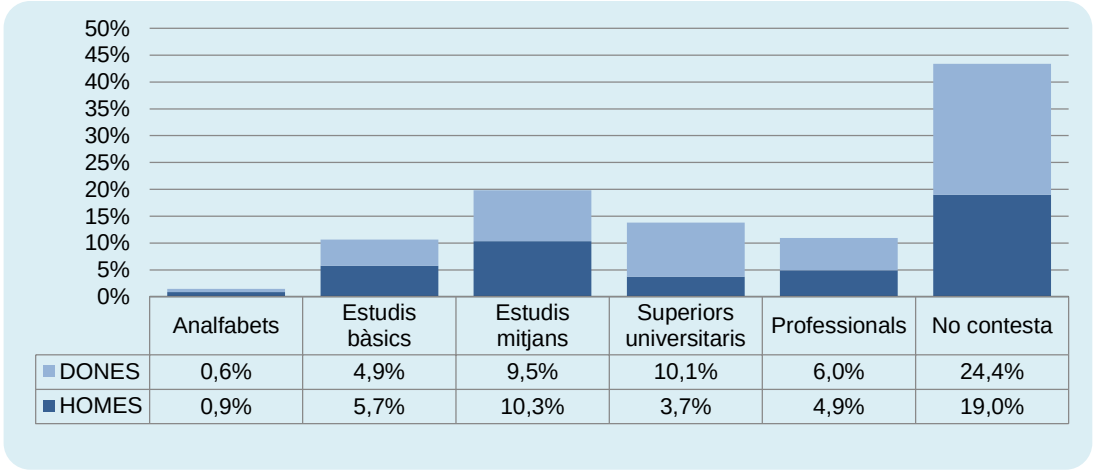

NACIONALITAT	%	HOME		TOTAL
		S	DONES	
Colòmbia	15,5%	18	36	54
Marroc	13,5%	24	23	47
Ghana	11,5%	27	13	40
Perú	9,2%	18	14	32
Argentina	7,5%	12	14	26
Espanya	5,5%	6	13	19
Senegal	5,5%	19	0	19
Veneçuela	4,9%	11	6	17
Hondures	4,0%	2	12	14
Índia	3,7%	5	8	13
Altres	19,3%	13	54	67
		155	193	348

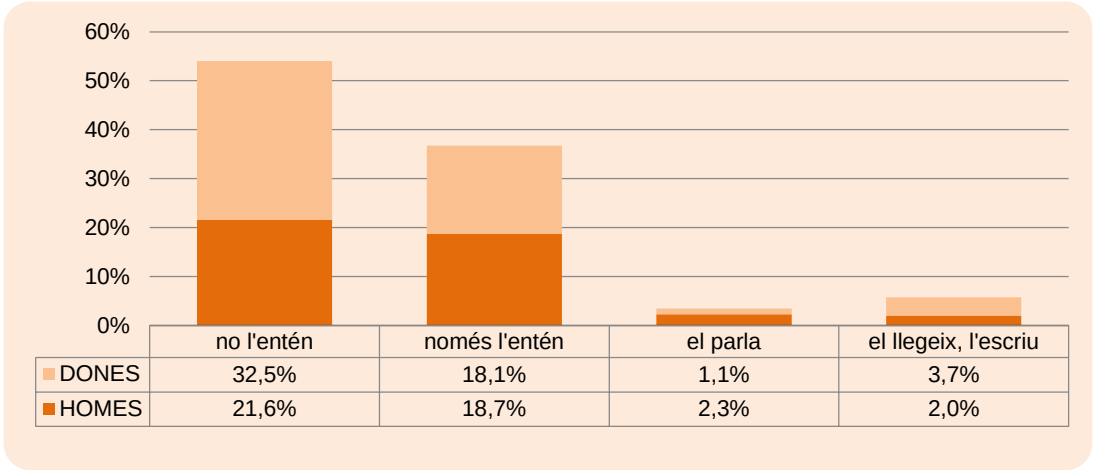
DERIVACIÓ A LES OFICINES	%	HOME		TOTAL
		S	DONES	
Un company	12,1%	18	24	42
Serveis Socials / Ajuntament	32,2%	39	73	112
AMIC / SINDICAT	3,7%	8	5	13
Altres	52,0%	90	91	181
No contesta	0,0%	0	0	0

EDAT	%	HOME		TOTAL
		S	DONES	
Menys de 16 anys	0,6%	1	1	2
De 16 a 17 anys	0,0%	0	0	0
De 18 a 31 anys	33,0%	61	54	115
De 32 a 51 anys	48,3%	65	103	168
De 52 a 65 anys	13,2%	21	25	46
66 i més anys	4,9%	7	10	17
Ns/nc	0,0%	0	0	0

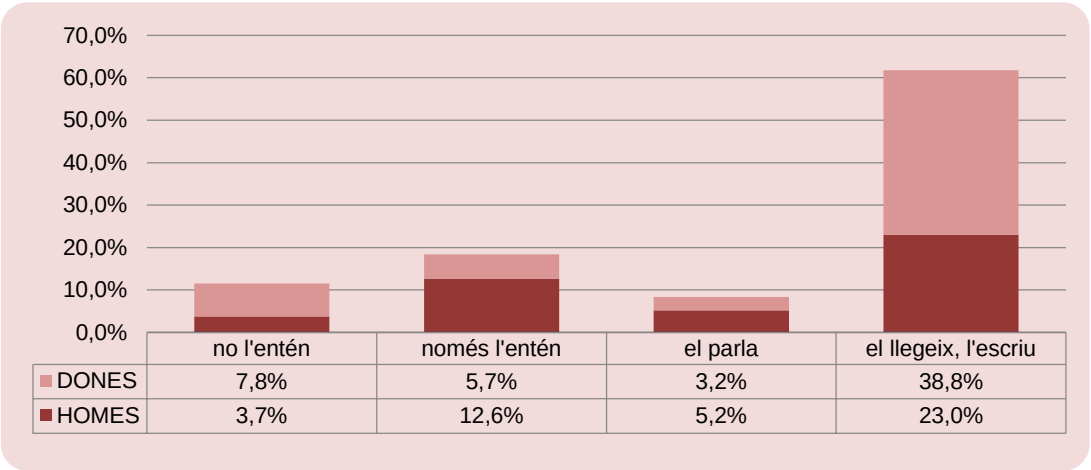
NIVELL D'ESTUDIS

CONEIXEMENT DEL CATALÀ

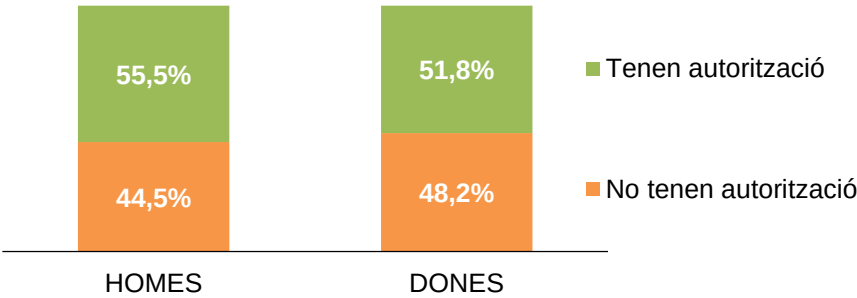
CONEIXEMENT DEL CASTELLÀ

SITUACIÓ LEGAL	HOMES		DONES		TOTAL	
No tenen autorització	69	19,8%	93	26,7%	162	46,6%
Tenen autorització	86	24,7%	100	28,7%	186	53,4%

(Calculat sobre el total d'usuaris)

348

TENEN AUTORITZACIÓ

Ghana	34	18,3%
Colòmbia	22	11,8%
Marroc	21	11,3%
Espanya	19	10,2%
Senegal	11	5,9%
Altres	79	42,5%

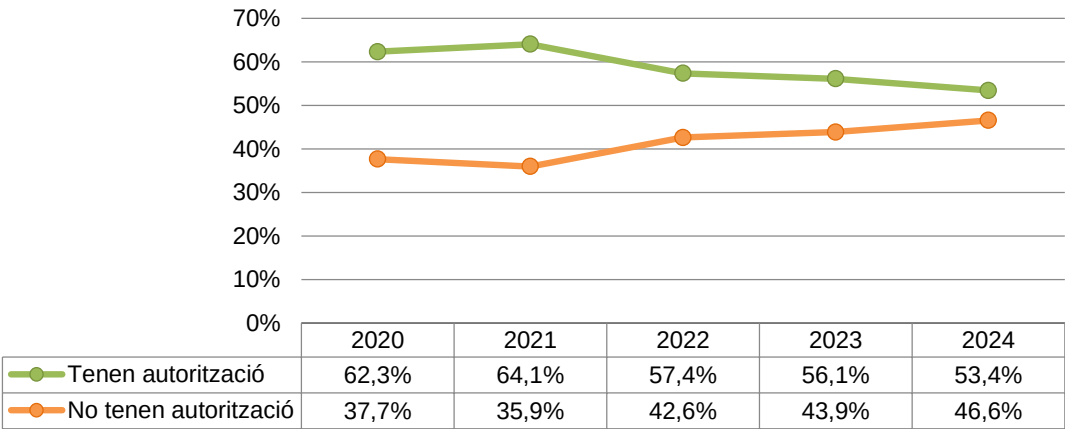
(Calculat sobre el total d'usuaris amb autorització)

NO TENEN AUTORITZACIÓ

Colòmbia	32	19,8%
Marroc	26	16,0%
Perú	22	13,6%
Argentina	17	10,5%
Veneçuela	10	6,2%
Altres	55	34,0%

(Calculat sobre el total d'usuaris sense autorització)

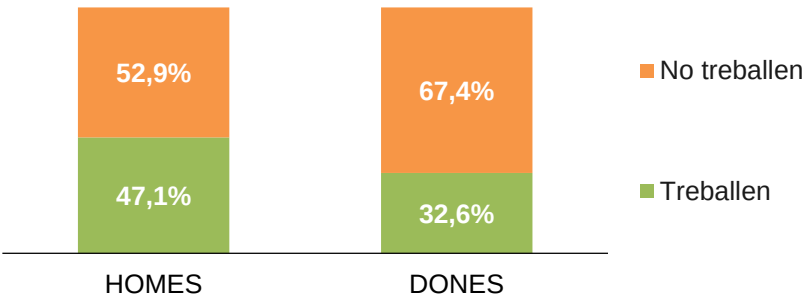
SITUACIÓ LEGAL - COMPARATIVA ANYS ANTERIORS

SITUACIÓ LABORAL	HOMES		DONES		TOTAL	
Treballen	73	21,0%	63	18,1%	136	39,1%
No treballen	82	23,6%	130	37,4%	212	60,9%

(Calculat sobre el total d'usuaris)

348

TREBALLLEN

Colòmbia	27	19,9%
Ghana	24	17,6%
Senegal	13	9,6%
Espanya	11	8,1%
Marroc	11	8,1%
Altres	50	36,8%

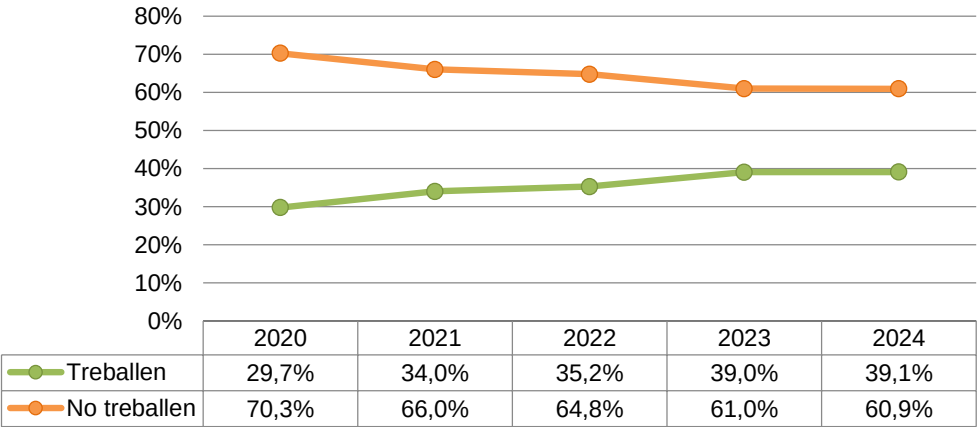
(Calculat sobre el total d'usuaris que treballen)

NO TREBALLLEN

Marroc	36	17,0%
Colòmbia	27	12,7%
Perú	26	12,3%
Argentina	20	9,4%
Ghana	16	7,5%
Altres	87	41,0%

(Calculat sobre el total d'usuaris que no treballen)

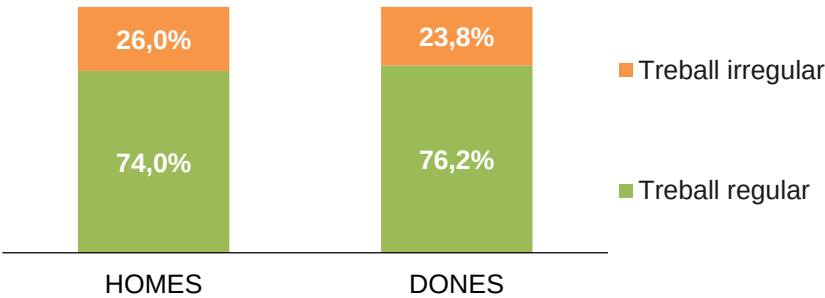
SITUACIÓ LABORAL - COMPARATIVA ANYS ANTERIORS

TREBALL REGULAR / IRREGULAR	HOMES		DONES		TOTAL	
TREBALL REGULAR	54	39,7%	48	35,3%	102	75,0%
Amb DNI	6		7		13	
Amb autorització per treballar	48		41		89	
TREBALL IRREGULAR	19	14,0%	15	11,0%	34	25,0%
Sense autorització per treballar	18		13		31	
Amb autorització per treballar	1		2		3	

(Calculat sobre el total d'usuaris que treballen)

136

TREBALL IRREGULAR

Colòmbia	13	9,6%
Senegal	4	2,9%
Hondures	3	2,2%
Perú	3	2,2%
Argentina	2	1,5%
Altres	9	6,6%

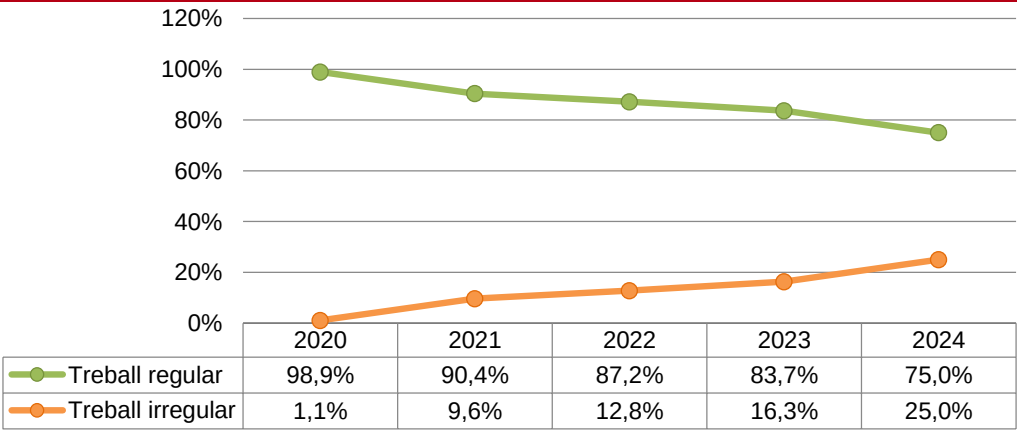
(Calculat sobre el total d'usuaris treball irregular)

TREBALL REGULAR

Ghana	23	10,8%
Colòmbia	14	6,6%
Espanya	11	5,2%
Marroc	9	4,2%
Senegal	9	4,2%
Altres	36	17,0%

(Calculat sobre el total d'usuaris treball regular)

TREBALL REGULAR / IRREGULAR - COMPARATIVA ANYS ANTERIORS

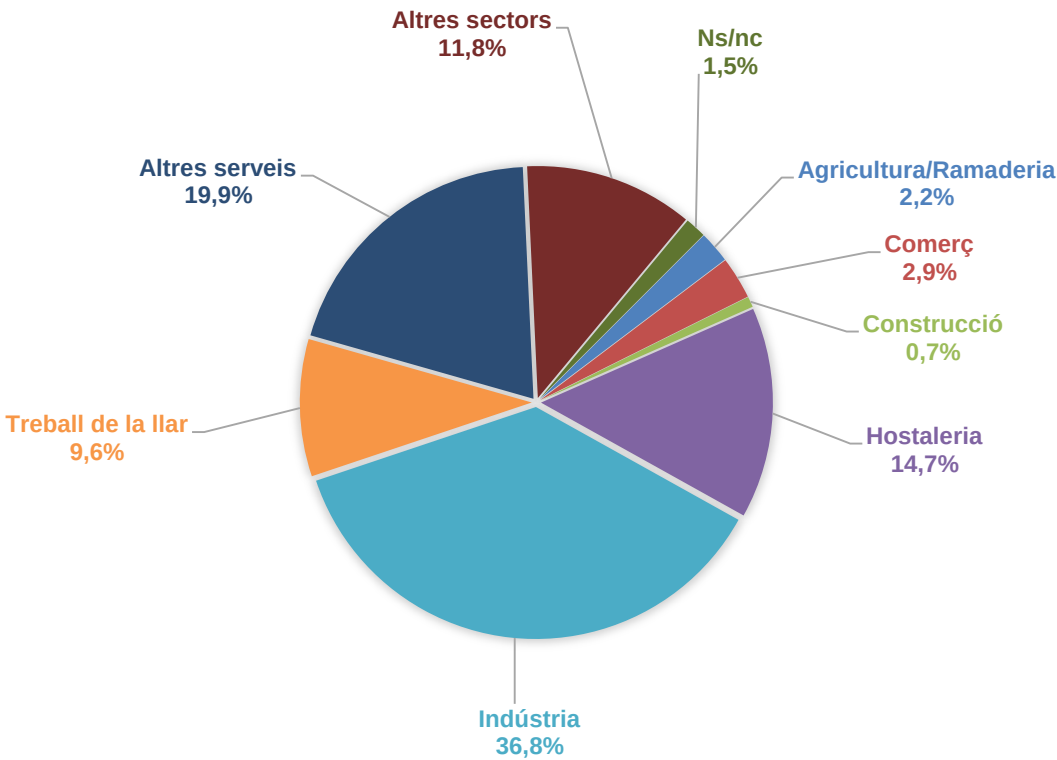

SECTORS D'ACTIVITAT	HOMES		DONES		TOTAL	
Agricultura/Ramaderia	3	2,2%	0	0,0%	3	2,2%
Comerç	3	2,2%	1	0,7%	4	2,9%
Construcció	1	0,7%	0	0,0%	1	0,7%
Hostaleria	12	8,8%	8	5,9%	20	14,7%
Indústria	32	23,5%	18	13,2%	50	36,8%
Treball de la llar	0	0,0%	13	9,6%	13	9,6%
Altres serveis	5	3,7%	22	16,2%	27	19,9%
Altres sectors	15	11,0%	1	0,7%	16	11,8%
Ns/nc	2	1,5%	0	0,0%	2	1,5%

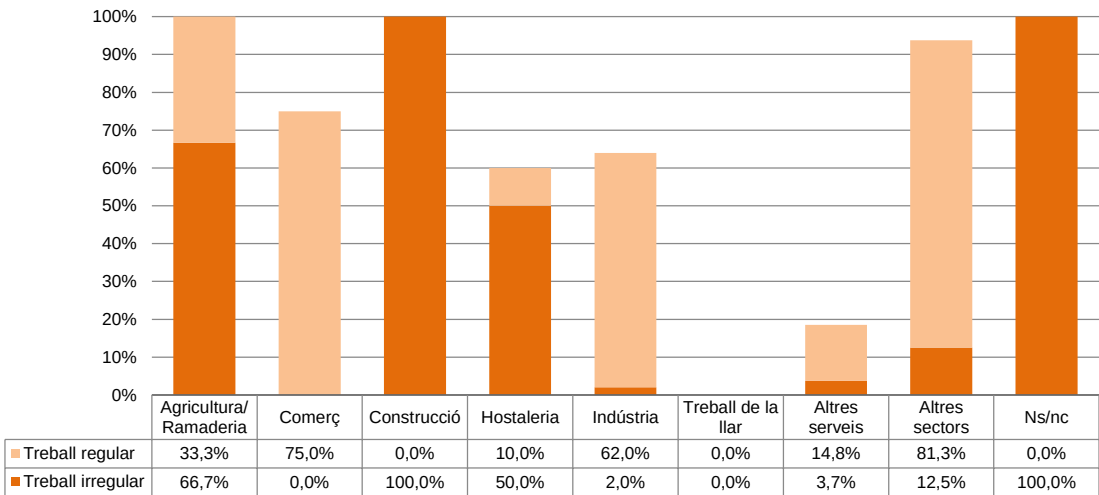
(Calculat sobre el total d'usuaris que treballen)

136

SECTORS D'ACTIVITAT - TOTAL TREBALL

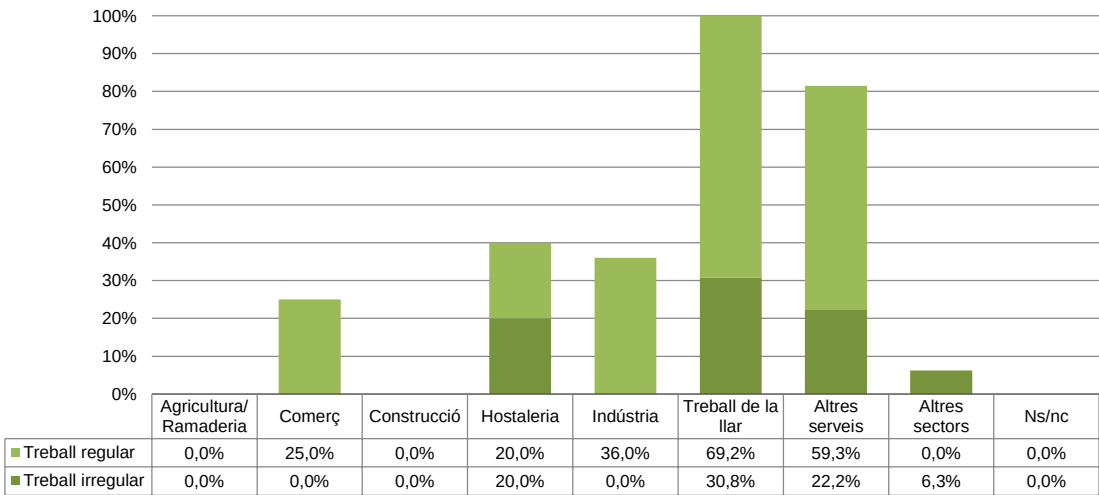

SECTORS D'ACTIVITAT - HOMES

(Calculat sobre el total dels usuaris que treballen en cada sector)

SECTORS D'ACTIVITAT - DONES

(Calculat sobre el total dels usuaris que treballen en cada sector)

MUNICIPI DE RESIDÈNCIA	%	HOMES	DONES	TOTAL
VIC	87,4%	134	170	304
MANLLEU	1,4%	4	1	5
PERAFITA	1,4%	4	1	5
BARCELONA	0,9%	2	1	3
HOSTALET DE BALENYA	0,9%	1	2	3
TORELLO	0,9%	2	1	3
VILADRAU	0,9%	2	1	3
FOLGAROLÉS	0,6%	0	2	2
GRANOLLERS	0,6%	2	0	2
MOLLET DEL VALLES	0,6%	0	2	2
RODA DE TER	0,6%	1	1	2
SANT HIPOLIT DE VOLTREGA	0,6%	0	2	2
SANT JULIA DE VILATORTA	0,6%	1	1	2
SANTA MARIA DE CORCO	0,6%	0	2	2
BALENYA	0,3%	0	1	1
CALLDETENES	0,3%	0	1	1
(Desconegut)	0,3%	0	1	1
MOIA	0,3%	1	0	1
MONTESQUIU	0,3%	0	1	1
SANT ADRIA DE BESOS	0,3%	0	1	1
TARADELL	0,3%	1	0	1
VICAR	0,3%	0	1	1
TOTAL		155	193	348

CONCLUSIONS

Aquestes dades que presentem posen en evidència una realitat preocupant: l'existència d'un gran nombre de persones en situació irregular a Catalunya i persones amb autoritzacions temporals amb necessitat d'aquest servei per mantenir o regularitzar la seva situació administrativa.

Per altra banda, aquesta necessitat es vincula directament amb altres que hem detectat com és l'assessorament sobre l'accés a la formació reglada i no reglada, a l'assessorament sobre l'homologació d'estudis i l'acreditació de competències professionals, entre altres. Són demandes que augmenten any rere any i cal considerar-les donat l'impacte directe en la inserció laboral i la inclusió social de les persones afectades.

La manca d'aquests recursos genera barreres que dificulten el desenvolupament personal i professional, fent imprescindible una intervenció per part de l'Administració.

L'entrada en vigor del nou Reglament d'estrangeria, prevista pel 20 de maig de 2025, suposarà millores jurídiques per a les persones estrangeres i en la simplificació de procediments. No obstant això, aquest reglament per si sol no solucionarà la situació dels centenars de milers de persones que continuen sense autorització administrativa a l'Estat espanyol. És imprescindible adoptar mesures urgents i extraordinàries per donar resposta a aquesta realitat.

Per altra banda, la normativa tindrà (ja ho hem començat a veure des de finals de 2024), un impacte significatiu dins serveis d'AMIC-UGT, tant en l'atenció directa com en les consultes i assessorament que oferim. Alguns dels principals canvis i conseqüències seran:

1.- Augment en la demanda d'informació i assessorament en matèria d'estrangeria.

L'aplicació de nous criteris i procediments està generant un augment de les consultes sobre com afecta el nou reglament a les persones en situació irregular i quines noves opcions de regularització es poden sol·licitar. Al 2025 s'espera un increment de les demandes d'informació sobre les noves figures d'arrelament, sobre les modificacions d'autoritzacions, ja que s'han flexibilitzat alguns requisits.

2.- Increment en la gestió de tràmits. Amb les noves mesures de simplificació administrativa, es preveu una major necessitat d'acompanyament en la presentació de sol·licituds i en la recopilació de documentació. Això requerirà més recursos i personal especialitzat per donar resposta a un volum creixent de persones que volen accedir a la regularització.

3. Seguiment dels nous temps de resolució. Un dels objectius del reglament és agilitzar la resolució dels expedients, però caldrà verificar si aquesta millora es tradueix en termes més curts i eficients o si, per contra, es mantenen les demores administratives que dificulten la regularització de les persones ateses.

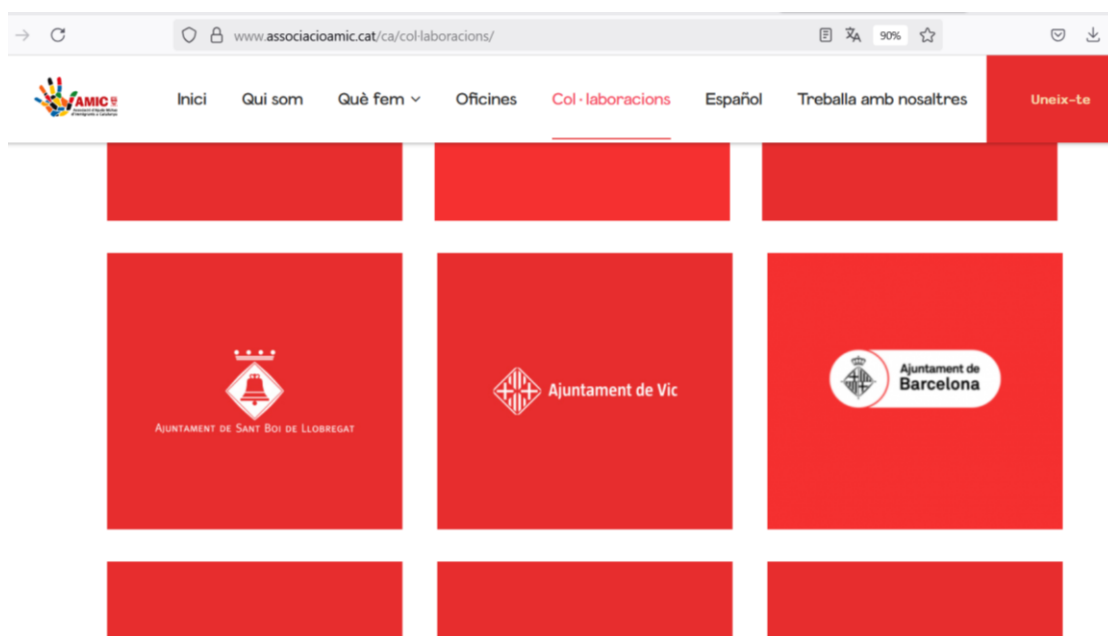
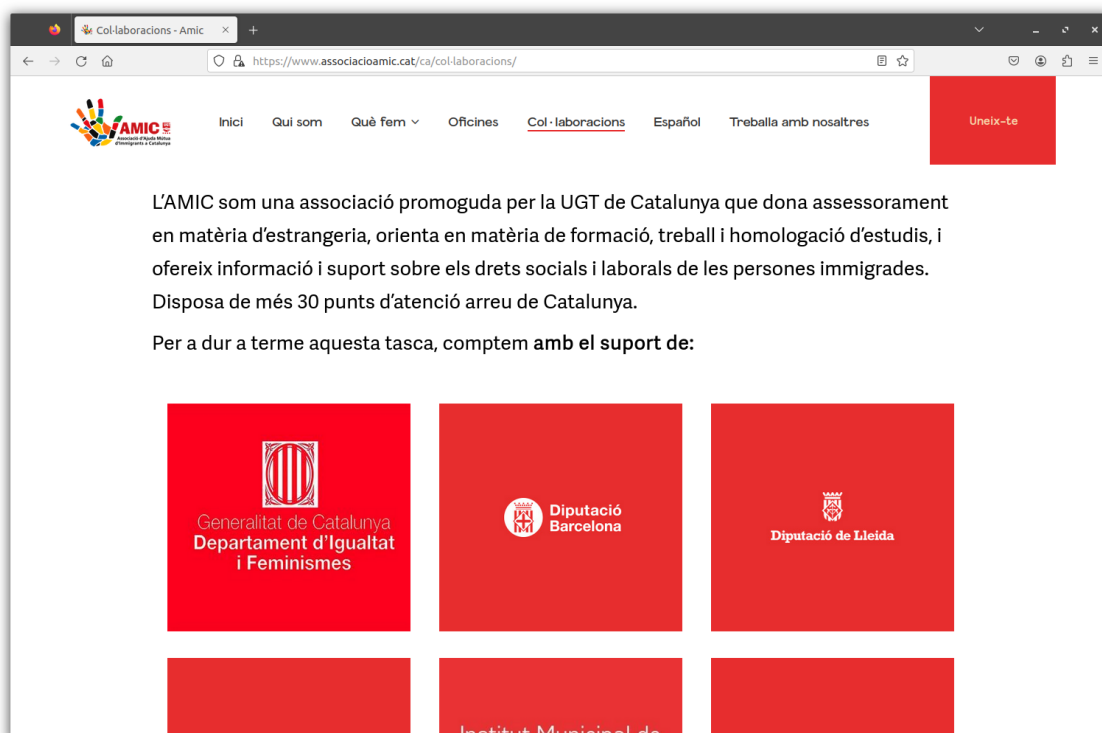
4.- Més coordinació amb les administracions. L'augment de les sol·licituds farà necessària una millor coordinació amb els ajuntaments, oficines d'estrangeria i altres organismes per garantir que les persones ateses rebin el suport necessari en cada fase del procés. Això implicarà més derivacions cap a servei diversos.

5.- Impacte en les persones en situació irregular i al mercat laboral. Si bé el nou reglament ofereix més seguretat jurídica i algunes vies de regularització no soluciona del tot la situació de les persones que continuen sense autorització administrativa.

AMIC-UGT continuarà reivindicant mesures extraordinàries per abordar aquesta realitat i evitar que la nova normativa quedi limitada per la manca de recursos o per obstacles administratius.

En resum, l'entrada en vigor del nou reglament suposarà un repte i una oportunitat per a les administracions i pels serveis d'AMIC-UGT, que hauran d'adaptar-se a l'increment de la demanda i a continuar oferint serveis de qualitat, eficients i accessibles per a totes les persones migrades que busquen la seva regularització i integració a Catalunya.

DIFUSIÓ DEL SERVEI

<https://www.associacioamic.cat/ca/col-laboracions/>